

عنوان مقاله:

سبب و مباشر و رابطه آن با سرایت در جنایات

محل انتشار:

اولین همایش ملی وکالت، اخلاق، فقه و حقوق (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

سیدرضا دعاخوان - دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد، باشگاه پژوهشگران جوان
ونخبگان، میبد، ایران

علی زارع مهرجردی - مهرجردی، دکترای حقوق جزا و جرم شناسی، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد

خلاصه مقاله:

قانون ما در بحث جرایم علیه تمامیت جسمانی و حیات دیگران تقسیم بندی هایی در مورد نحوه همکاری در ارتکاب قتل بیان کرده است که جدا از تقسیم آن به فاعل و شریک و معاون می باشد. این تقسیم بندی عبارت است از مباشرت و تسبیب. ماده 492 ق.م.ا مصوب 92 در این خصوص آورده است: «جنایت در صورتی موجب قصاص یا دیه است که نتیجه حاصله مستند به رفتار مرتکب باشد اعم از آن که به نحو مباشرت یا به تسبیب یا به اجتماع آن ها انجام شود». ماده 494 ق.م.ا مصوب 92 مباشرت را چنین تعریف کرده است: «مباشرت آن است که جنایت مستقیماً توسط خود مرتکب واقع شود». ماده 506 ق.م.ا مصوب 92 نیز در تعریف سبب آورده است: «تسبیب در جنایت آن است که کسی سبب تلف شدن یا مصدومیت دیگری را فراهم کند و خود مستقیماً مرتکب جنایت نشود به طوری که در صورت فقدان رفتار او، جنایت حاصل نمی شد مانند آنکه چاهی بکند و کسی در آن بیفتد و آسیب ببیند». در اینجا فاعل جرم، مجرم به سبب است زیرا میان رفتار او و نتیجه مجرمانه، واسطه وجود داشته به نحوی که اگر آن واسطه وجود نداشت، جرم تحقق پیدانمی کرد مثلاً هرگاه شخصی، دیگری را در آتش بیاندازد و او در اثر سوختگی عمیق بمیرد، فاعل بدان سبب کشته می شود، اگر چه بر بیرون آمدن از آتش توانا باشد. زیرا آتش گاهی شخص را وحشت زده می کند و گاهی با افتادن در آتش، اعصاب شخص تا بدان حد متشنج می شود که فرار برایش غیر ممکن می گردد. این تحقیق سعی دارد به تعریف کلی از سبب، مباشر، سرایت در جنایات و تحلیل نسبت مباشر و مسبب با تداخل و سرایت در جنایات، ازدیدگاه فقها و سیستم حقوقی ایران و انواع و اقسام سبب و مباشرت را در مواردی که اقوی بودن سبب از مباشر یا مباشر از سبب مطرح است را مشخص کند و مواد قانونی مرتبط با این جرم که در قانون مجازات اسلامی ایران وجود دارد را با نظر فقهای مذاهب شیعه و سنی مورد بررسی قرار دهد و در پایان با ارائه راهکارهایی امید دارد با وضوح مطالبی که در مواد قانونی مرتبط با این موضوع در نظام جمهوری اسلامی ایران وجود دارد، خواننده را برای درک راحت این مواد قانونی راهنمایی کند.

کلمات کلیدی:

سبب، جنایت، سرایت، مباشر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/379776>

